

Registered

• Date of Publication : गुरुवार, ५ सप्टेंबर २०२४
• Printed at BPC, Vasarwad (Dist. PUNE) Daily.

आर.एन.आय. MAH-BAR/2009/FR/No.14922
श्री. अ. PCW/681/2024-2026

डॉ. मनोज मांकी

डॉ. हर्षवर्धन मारकड

हळदीवरील कंदमाशी, पाने खाणाऱ्या अळीचे नियंत्रण

हंगाल हवामान, पावसाळी विथनी, तापमानात सतत होणारे चढ-उतार अशा हवामान विथनीमुळे हळद पिकावर कीड-रोगांचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता असते. याचा धोटा परिणाम कंदमाशा व अळी आणि हळद उत्पादनावर होतो. त्यासाठी वेळीच नियंत्रण करणे गरजेचे आहे.

सध्या हळद लागवड होऊन तीन महिन्यांचा काळापेची पूर्ण झाल्या आहे. या पुढील काळात पिकाची शाकीय वाढ सुरु होईल. हळदीला फुटणे येऊन, पानांची संख्या आणि उंची निश्चित होईल. सध्या हंगाल हवामान, पावसाळी विथनी आणि वातावरणातील आर्द्रता यामुळे पिकावर कीड-रोगांचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता आहे. त्यासाठी पिकाचे सातत्याने निरीक्षण करून वेळीच उपाय करणे आवश्यक आहे.

कंदमाशी

प्रादुर्भावाची अवस्था : अळी

नुकसान प्रकार

- कंदमाशी खोडाच्या बुंध्याजवळ अथवा उघड्या कंदार अर्दी घासते.
- अळी उपजीविकेसाठी कंदामध्ये शिरते. तेथे रोगकारक बुरगी तसेच सूत्रकृमीचा प्रादुर्भाव होऊन कंद मळू होतात.
- कंदाना पाणी मृतून ते कुजू लागतात.

अनुकूल घटक : लांबलेला पावसाळा अधिक अनुकूल.

नियंत्रण : उघडे पडलेले कंद मातीने झाकावेत.

हळदीवरील कंदमाशीला आकर्षित करण्यासाठी ठेवलेले एंटीचे प्रावण.

कीडनाशकांचा आदर्श वापर

- कीडनाशकांच्या शिफारशी लेबल कलेमप्राप्त किंवा जीएंट अग्रेसकोप्राप्त आहेत. • फवारणीचे प्रमाण हाय व्हॉल्यूम फवारणी पंपासाठीचे आहे. • खरेदीवेळी पक्के बिल घ्यावे. • बॅन किंवा 'रेस्ट्रिक्टेड' आहे का पाहावे. • लेबल कलेम वाचावेत. • पुरेशा ज्ञानाशिवाय रसायने एकमेकांत मिसळू नयेत. • रसायनांचा गट तपासावा. • पीएचआय, एमआरएल तपासावेत. • पेरणी वा लागवडीपूर्वी संबंधित बियाणांवर कोणती बीजप्रक्रिया केलेली आहे, हे तपासूनच पुढील बीजप्रक्रिया करावी. • मधमाशी, मित्रकीटकांना हानिकारक कीडनाशकांचा वापर टाळावा. • पीक फुललेला अवस्था लक्षात घेऊन कीडनाशकांचा समजस वापर करावा.

पाने गुंडाळणारी अळी

- प्रादुर्भावाची अवस्था : अळी

नुकसान

- अळी पाने गुंडाळून आतमध्ये राहून पाने खाते.
- पूर्ण वाढलेली अळी पानाच्या गुंडाळीतच कोपावर येत जाते.

नियंत्रण

- पानावरील अळ्या व कोप, अळीने गुंडाळलेली पाने खोदून अळीसह नष्ट करावीत.
- रासायनिक फवारणी : (प्रति लिटर पाणी) क्विनॉलॉर्फॉस (२५ टक्के प्रवाही) २ मिलि

- रासायनिक फवारणी : (प्रति लिटर पाणी) क्विनॉलॉर्फॉस (२५ टक्के प्रवाही) २ मिलि किंवा टायमेटोफॉट (३० टक्के प्रवाही) १ मिलि या प्रमाणात १५ दिवसांच्या अंतराने गरजेनुसार फवारावे.

आमिष : हेक्टरी सहा मातीची किंवा प्लॉस्टिकची पसरट भांडी घेऊन त्यात भरलेले एंटीचे बी २०० ग्रॅम आणि टीड लिटर पाणी मिसळून शेतात ठेवावे. आठ ते दहा दिवसांनी या मिश्रणातून येणाऱ्या विशिष्ट वासाकडे कंदमाशा आकर्षित होऊन त्या भांड्यात पडून मरतात. कंद्यांचे नुकसान करण्याआगोदरच कंदमाशा मरत असल्याने ही अत्यंत विशेष प्रमादी उपाययोजना आहे. (अग्रेसको शिफारस)

पाने खाणारी अळी

- प्रादुर्भावाची अवस्था : अळी

नुकसान

- पाने सुळी किंवा पोंगा अवस्थेत असताना ही अळी पानावर उपजीविका करते.
- अळी पान खाऊन सुळीमध्ये छिद्र करते. सुळीतील पान पूर्ण उघडल्यानंतर एका सरळ रेषेमध्ये पानावर छिद्रे आढळून येतात.

नियंत्रण

- गुंडाळलेली पाने, अळी व कोप वेचून नष्ट करावेत.
- रासायनिक फवारणी : (प्रति लिटर पाणी) टायमेटोफॉट (३० टक्के प्रवाही) १ मिलि किंवा क्विनॉलॉर्फॉस (२५ टक्के प्रवाही) २ मिलि.

पाने खाणाऱ्या अळीने एका सरळ रेषेमध्ये पानावर केलेली छिद्रे.

- डॉ. मनोज मांकी ९४०३७७३६९४
(लेखक हळद संशोधन योजना कसबे डिग्रज, ता. मिरज, जि. सांगली येथे कार्यरत आहेत.)

दिवसेंदिवस पाण्यातील क्षारांच्या प्रमाणात वाढ होत आहे व त्यामुळेच पाण्याचा सामू देखील मोठ्या प्रमाणात वाढला आहे. परिणामी फवारणीच्या औषधांची क्रियाशीलताही कमी होत आहे. संशोधनाअंती असे दिसून आले आहे की, फवारणीच्या पाण्याचा आदर्श सामू हा ५.५ ते ६.५ असावा. या गोष्टीचा विचार करूनच 'पूर्वा'ने आपल्यासाठी सादर केले आहे, आपले उत्कृष्ट उत्पादन... हेकोरस.

हेकोरस हे वैशिष्ट्ये आणि फायदे : पाण्याचा पी.एच. कमी करते, फवारणी परिणामकारक होते. पाण्याचा सामू कमी होऊन पाणी फवारणी योग्य होते.

तपनासाकांतोबत तर अवश्च वापरून फरक अनुभवा !

डेकोरस™

आधुनिक पी.एच. बॅलन्सर. फवारणी मिश्रणाचा तोल सांभाळतो.

पूर्वा केमेटेक प्रा. लि. An ISO 9001 : 2015 Company

